

Reserevision för Tyresö kommun

ÄRENDEBESKRIVNING

En motion med ett delmål att kommunen ska ta fram en reserevision för kommunens egna tjänstebilar och för resor i tjänsten med egen bil antogs av kommunfullmäktige vid sammanträdet 2006-12-14 § 29, Dnr2006/KS058. Motionen inlämnades 4 april 2006 av Marie Åkesdotter, Peter Bylund, och Björn E Stenström för miljöpartiet samt Inger Gemicioglu och Mikael Gustafsson för vänsterpartiet. Ärendet remitterades 21 juni 2006 till tekniska kontoret och svar gavs till kommunkansliet den 16 augusti 2006.

Kommunstyrelseförvaltningens tekniska kontor har tagit fram grunddata över bilanvändningen i tjänsten för kommunens personal och förtroendevalda i enlighet med motionens bifallna, första del.

TEKNISKA KONTORETS UTLÅTANDE

Sammanfattning

Vid inköp/leasing av nya bilar så ska lättare, motorsvaga fordon med fördel väljas och som ska vara en "miljöbil", dvs en etanoldriven bil alternativt en energisnål bil som drivs med fossila bränslen och helst kombinerad med eldrift i stadstrafik. Den senare ska klara Europeiska unionens krav om maximal emission av 130 gram koldioxid, CO₂/km, helst lägre.

Kommunen ska följa riksdagens inköpsmål om att minst 85 % av bilinköpen ska vara miljöbilar.

De äldsta fordonen ska bytas ut först. Vägverket har i sin handbok för bättre kommunala resor kommit fram till att kommunernas bilar bör rent ekonomiskt bytas ut efter cirka fyra års innehav.

En tredje punkt är att i princip alla nybilsinköp ska följa de nya avgasnormerna från EU, det vill säga högst utsläpp av 130 gram CO₂ per kilometer.

Vidare ser kontoret en miljönytta av att alla inköp av nya bilar anmäls till kommunstyrelseutskottet och att avsteg från riktlinjer i kommunens resepolicy (se nedan) kräver skriftlig motivering.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax	E-post	Webbsida
135 81 TYRESÖ	Sunnangränd 4	+46 8 5782 9100	Fastighet +46 8 5782 9033 Tekniska +46 8 5782 9479	tekniska@tyreso.se	www.tyreso.se

En enkel och miljöinriktad inköbspolicy för tjänstebilar för hela kommunen tas fram under 2008.

Omvandling av nyttjandet av egen bil i tjänsten till användningen av kommunala fordon är svårt att realisera i dagsläget med tanke på brist på lämpliga uppställningsplatser i form av garage i tätorten.

Redovisningen av övriga tjänsteresor bör förbättras så att det blir enklare att redovisa tåg-, flyg-, och taxiresor.

Reserevisionen för 2006

I vår utredning har vi undersökt förhållandena som rapporterats för 2006. Uppgifterna omfattar endast fordon som är registrerade som personbil alternativt lätt lastbil, modell ”pickup”.

Den totala, framräknade kostnaden för kommunen vad gäller bilresor i tjänsten är 3.4 Milj kr och motsvarar en körsträcka om 120 000 mil (28 kr/mil). Här är inte medräknat dolda kostnader i form av administrations- och servicetid. Denna kostnad kan ställas i jämförelse med hela kommunens verksamhetskostnad, netto för 2006 som var cirka 1 452 Milj kr. Det ger en resekostnad med bil i tjänsten som motsvarar ca 0.2 % av nettokostnaderna för kommunen.

Kommunens fordonspark

I kommunen fanns under förra året 50 tjänstebilar, varav sju stycken av dessa är leasingbilar. Dessa 50 fordon nyttjas i vissa fall av en eller två personer för speciella uppdrag (t ex internposthantering) medan andra bilar nyttjas i poolliknande förhållanden, till exempel i hemtjänsten där ett 10-tal bilar nyttjas av cirka 60 personer, dygnet runt.

Bilparken är starkt varierad i ålder, från årsmodell 1991 till 2006. Innehavet av miljöbilar är påfallande lågt (14 %), för närvarande finns sju stycken så kallade flexifuelbilar som drivs på E85, det vill säga etanolbränsle med 15 % inblandning av bensin. Dessa fordon finns framförallt inom socialförvaltningen samt vardera en bil hos utvecklingsförvaltningen och kommunstyrelseförvaltningen.

I princip når ingen av alla de 43 bensin- och dieseldrivna bilarna EU:s kommande normer om att högst få släppa ut 130 g koldioxid (CO₂) per km. De flesta av kommunens fordon har utsläpp som kraftigt överstiger 170 g CO₂/km.

Merparten av bilarna köps in och hyrs ut av kommunens tekniska kontor medan brukarna själva ser till att bilarna kommer in på service och bilbesiktning. Inom de olika verksamheterna har man löst utlåningen av tjänstebilarna på olika sätt, vissa nyttjar bokningslistor på den lokala dataservern, andra nyttjar lokala bokningslistor på enheten eller avdelningen.

Det finns ingen gemensam resepolicy i kommunen som anger förhållningssätt vad gäller val av resätt. I kommunen finns beslut på att minst 75 % av de inköpta fordonen under ett år ska vara miljöfordon.

Kostnaden för kommunens tjänstebilar var under 2006 cirka 2.1 Milj kr för 50 fordon vilket ger en kostnad om 42 000 kr/bil och år. Om kostnaden ställs mot antalet lånetillfällen per år (2 ggr (a' 4 tim) x 220 dagar), ger en medelkostnad om 96 kr per lånetillfälle. Medelbilen använd 1 600 mil om året vilket ger en körsträcka om 3.6 mil per lånetillfälle, vilket ger en milkostnad på cirka 27 kr.

Till detta kommer också en dold kostnad i form av all hantering av bilarna som i dag sköts av personer på de olika enheterna och av tekniska kontoret. För femtio bilar som kräver administration, service, underhåll, besiktning och tvätt så motsvarar detta ungefär 1.5 heltidstjänster. Denna dolda kostnad motsvarar ca 700 000 kr i lönekostnader. Driften av bilparken kostade därmed ca 2.8 Milj kr under 2006. Verklig milkostnad är följaktligen minst 36 kr.

Eget fordon i tjänsten

När det gäller användandet av den egna bilen i tjänsten så är kunskapen om bilparken obefintlig eftersom inga sådana uppgifter lagras. Det finns två huvudtyper för ersättning av egen bil i tjänsten, dels de som har bilavtal med dels en fast månadsersättning och en mindre rörlig del per km samt de som får enbart ersättning för körda kilometer.

Under 2006 använde drygt 500 personer egen bil i tjänsten någon gång. Den totala ersättningskostnaden uppgick till cirka 1.1 Milj kr, av denna summa uppgår 330 000 kr som är kilometerersättningar utan bilavtal. I snitt har varje person ersatts med cirka 500 kr per år. Kostnaden per mil för användare med egen bil och utan avtal var 18 kr.

De cirka 35 bilavtal som finns i kommunen kostade strax under 800 000 kr. Medelanvändaren kör 630 mil per år. Milkostnaden uppgick till 35 kr. Den totala kostnaden om 800 000 kr per år motsvarar leasingkostnaden för ca 15 miljöfordon (49 000 kr per år och fordon vid 1 500 mils körning).

De som har bilavtal för körning med egen bil i tjänsten har dagligen stort behov av att ha ett fordon tillgängligt för tillsyn av verksamhet runt om i kommunen och för det jourverksamhet som finns för kommunens VA-, gatu-, fastighets- samt tillsyn av fritidsanläggningar och kommunens marker.

Om kostnader för skötseln, garageplatser och administrationen av de skissade 15 bilarna räknas in så innebär detta en tillkommande kostnad av cirka 600 000 om året. Det ger en total kostnad för denna del om 1. 4 Milj kr per år. Alternativt så räcker pengarna till cirka tio fordon, men det är för få fordon för att räcka till alla 35 användare som finns i dag.

Ett annat scenario är att helt slå ihop kostnaderna för egen bil i tjänsten, motsvarande 15-25 fordon, som genererar en gemensam bilpool, som ska täcka behovet för cirka 500 sporadiska bilanvändare och de 35 personer som behöver bilen dagligen i tjänsten. 1-2 bilar måste då också avdelas till att ingå som jour/beredskapsfordon. Bilparken kommer troligen inte att räcka till och många av de sporadiska bilnyttjarna utgår från spridda arbetsplatser runt om i kommunen varför större gemensamma bilpooler blir opraktiskt.

De drygt 2 miljoner kronor som i dag åtgår för att driva kommunens 50 egna bilar räcker till för att på motsvarande sätt inskaffa 15-25 miljöbilar.

Av ovanstående beräkningar så finns det ett behov av minst 20 st ytterligare miljöbilar till en kostnad av ca 2 miljoner kr om året. Förutom ekonomiska kostnader för dessa fordon

så är förvaringen av de 40-70 miljöbilarna problematiskt. Eftersom kommunen har verksamheter på flera håll runt om i kommunen och det lokalt finns en del p-platser eller garage, så kommer det dock i Tyresö centrum, där behovet är störst, att vara problem med att förvara alla dessa fordon, helst i garage och med en servicefunktion.

Hur ser tjänstebilssituationen ut i andra kommuner liknande Tyresös?

Vi har tagit kontakt med några kommuner som har redovisat visst material:

	Tyresö	Nynäshamn	Nacka	Kungälv
Antal invånare	41476	24528	80247	38703
Antal tjänstebilar	50	156	72	166
Median årsmodell	1999			2004
Miljöbilar	14 %	10 %	4 %	7 %
Kostnad för tjänstebilar (milj. kr)	2.1 (2.8)			32
Milkostnad (kr/mil)	27 (36)			27

I Kungälv kommun används i mycket hög grad tjänstebilar och de har satt upp målsättning om en fordonspark med ökad andel av miljöbilar. Nynäshamn har också en stor vagnpark, men kommunen är också större till ytan och det är längre avstånd inom hemtjänst med flera verksamheter. En tredjedel är leasade tjänstefordon. Nacka har en liknande struktur som Tyresö, men en lägre andel av miljöfordon.

Reskostnader med buss, tåg och flyg

Kommunens reskostnader för buss, tåg och flyg under år 2006 var ca 1.5 Milj kr.

Bokföringen av dessa reskostnadsersättningar ger svårigheter med att särredovisa de olika transportsätten.

Förhållningssätt framöver i Tyresö kommun

Som beskrivits ovan så är kostnaderna mellan de olika sätten att hantera tjänsteresor med egen bil och avtal respektive använda en av kommunen tillhandahållet fordon relativt ekvivalenta.

Behovet av att optimera bilanvändningen i kommunen kommer att öka nu och framöver, inte bara för miljön utan även för arbetsmiljön. Genom att förnya fordonsparken med ökad andel ”miljöbilar” så gynnar detta såväl miljön som säkerhetsarbetet. En ökad miljöbilsanvändning i kommunen ökar på sikt marknaden för begagnade miljöbilar på sikt. En målsättning i kommunen är att 85 % av alla nya bilar ska vara miljöbilar.

Inköpspolicy för bilar

Energikostnaderna ökar och påverkan på miljön ser vi ökar allt mer, kanske mest utifrån klimatfrågan och övergödningen av våra vattenresurser. Lämpliga åtgärder är att upprätta en inköpspolicy för kommunen vad gäller bilar och att fordonen som önskas köpas in anmäls till kommunstyrelseutskottet. Årligen kan även en genomgång av kommunens resande med bil sammanställas och redovisas.

Övriga resor i kommunens tjänst

För att årligen även kunna redovisa tjänsteresor med övriga färdssätt så föreslår vi att bokföringen av dessa resor bokförs så att det enkelt kan sammanställas data över kostnader för varje färdssätt.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kommunstyrelsen ger tekniska kontoret i uppdrag att:

- ta fram en enkel och miljövänlig inköbspolicy att använda vid inköp av nya tjänstebilar alternativt vid hyresavtal för tjänstefordon.
- redovisa förändringar i kommunens bilpark, andelen miljöbilar ska vara minst 85% av de bilar som köps in årligen.
- utreda möjliga förbättringar för redovisningen av övriga tjänsteresor.

Åke Skoglund
Teknisk chef
08-5782 9233
ake.skoglund@tyreso.se

Göran Bardun
Kommunekolog
08-5782 9351
goran.bardun@tyreso.se